

โครงการ “โครงการเสริมสร้างศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร”

เลขที่สัญญา : 18/2567

หัวหน้าโครงการ : อาจารย์ ดร.สุธิดา มณีอ่อนเกษม

หน่วยงาน : สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์

ความเป็นมาของโครงการ

กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง (ทช.) ตระหนักถึงปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และเป็นปัญหาใหญ่ระดับชาติ จึงได้จัดทำแผนหลักและแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเล บริเวณอ่าวไทยตอนบน ซึ่งสามารถจัดกลุ่มพื้นที่ที่มีความสำคัญแยกเป็นระดับพื้นที่วิกฤต 4 แห่ง พื้นที่เร่งด่วน 8 แห่ง และพื้นที่เฝ้าระวัง 5 แห่ง รวม 17 แห่ง โดยเสนอมาตรการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวทั้งทางด้านกายภาพ ได้แก่ การเพิ่มตะกอนหาดเลน การสลายพลังคลื่น ด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การฟื้นฟูและอนุรักษ์ป่าชายเลน และด้านชุมชน ได้แก่ การเสริมสร้างความรู้และการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่ผ่านมา ทช.ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว การกัดเซาะชายฝั่ง ด้วยการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการนำไม้ไผ่มาปักเป็นแนวเพื่อชะลอความรุนแรงของคลื่นลมทะเลให้น้อยลง โดยประชาชนมีส่วนร่วมมาตั้งแต่ปี 2550

ทั้งนี้ ทช.ได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มสธ.) จัดตั้งเครือข่ายชุมชนและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร ในปี พ.ศ. 2556 ประกอบด้วยตัวแทนชุมชนชายฝั่ง อำเภอมะนัง จังหวัดสมุทรสาคร รวม 8 ตำบล ได้แก่ ตำบลพันท้ายนรสิงห์ ตำบลโคกขาม ตำบลบางหญ้าแพรก ตำบลบางกระเจ้า ตำบลบ้านบ่อ ตำบลบางโพธิ์ ตำบลกาหลง และตำบลนาโคก ซึ่งการดำเนินงานแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างมีส่วนร่วมโดยวิธีการปักไม้ไผ่ชะลอคลื่นนั้น ปรากฏความสำเร็จที่สำคัญอย่างยิ่ง คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน ต่อมาในปี พ.ศ. 2557 ทั้งสองหน่วยงานได้ตระหนักถึงความสำคัญในการสนับสนุนเครือข่ายให้ดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงออกระเบียบบริหารจัดการเครือข่ายพร้อมทั้งตั้งกองทุนให้แก่เครือข่าย และพบว่าเครือข่ายฯ มีการดำเนินกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ แต่สมาชิกเครือข่ายบางส่วนยังขาดองค์ความรู้ด้านการบริหารเครือข่าย และการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการในท้องถิ่น เพื่อขอรับการสนับสนุนทรัพยากรดำเนินงานในรูปแบบการรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

นอกจากนี้ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2566 มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้การดำเนินงานของเครือข่ายขาดความต่อเนื่อง แต่ยังคงมีกิจกรรมบางอย่างดำเนินการร่วมกันอย่างเหมาะสม ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนให้เครือข่ายฯ มีศักยภาพในการบริหารจัดการมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานเพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกเครือข่ายฯ เพิ่มเติมและให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป อันเป็นการตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม โดยใช้พลังของชุมชนท้องถิ่นมาร่วมขับเคลื่อน ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศให้เข้มแข็งและยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการเครือข่าย และการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันกัดเซาะชายฝั่งแก่สมาชิกเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว จังหวัดสมุทรสาคร

2) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางในการเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการเครือข่ายทรัพยากรชายฝั่งของชุมชนชายฝั่งในพื้นที่ตำบลต่าง ๆ ของจังหวัดสมุทรสาคร

3) เพื่อจัดทำแผนในการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร

กลุ่มเป้าหมาย

- 1) ที่ปรึกษาและสมาชิกเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร รวม 35 คน
- 2) ตัวแทนหน่วยงานราชการจากสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดสมุทรสาคร และกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง จำนวน 5 คน
- 3) ตัวแทนชุมชนชายฝั่งในท้องที่จังหวัดสมุทรสาคร และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน

วิธีการดำเนินงานของโครงการ

- 1) จัดประชุมคณะทำงานโครงการฯ เพื่อจัดเตรียมงานและแบ่งหน้าที่
- 2) ประสานงานติดต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และเตรียมอุปกรณ์ที่ต้องใช้ในวันประชุม
- 3) จัดประชุมเครือข่ายป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร ในวันอังคารที่ 26 มีนาคม 2567 เวลา 08.30-16.30 น. ณ ห้องประชุมสำนักงานทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 8 จังหวัดสมุทรสาคร.

ผลการดำเนินงาน

1. ความพึงพอใจต่อการบริการวิชาการแก่สังคมของมหาวิทยาลัยคิดเป็นร้อยละ 92.4
2. ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปใช้ประโยชน์คิดเป็นร้อยละ 94.4

ประโยชน์ที่ได้รับ

- 1) ผู้เข้าร่วมโครงการได้เพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดการเครือข่าย และการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งแก่สมาชิกเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร
- 2) เครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร ได้จัดทำโครงสร้างและบทบาทหน้าที่ของเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร ระเบียบการบริหารเครือข่าย และระเบียบกองทุนเครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร ที่เป็นปัจจุบัน
- 3) เครือข่ายชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง จังหวัดสมุทรสาคร ได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งจังหวัดสมุทรสาคร ใน การดำเนินงานในช่วงปี พ.ศ. 2567-2580

ภาพกิจกรรมการดำเนินงานโครงการ

